

تفسیر حدیثی از باقرالعلوم (ع) توسط آیت‌الله وحید خراسانی

آیت‌الله حسین وحید خراسانی از مراجع تقلید شیعیان در بحث امروز خود گفت: امام باقر (ع) در حدیثی به «جابر بن یزید جعفی» وی را به پنج چیز وصیت می‌کند که اولین و مهم‌ترین آن‌ها پرهیز از ظلم است....

آیت‌الله حسین وحید خراسانی از مراجع تقلید شیعیان در درس خارج خود گفت: امام باقر (ع) در حدیثی به «جابر بن یزید جعفی» وی را به پنج چیز وصیت می‌کند که اولین و مهم‌ترین آن‌ها پرهیز از ظلم است. آیت‌الله حسین وحید خراسانی در درس امروز قواعد فقیه خود با توجه به ایام شهادت امام باقر (ع) به جای تدریس به بیان برخی از فضائل امام باقر (ع) پرداخت.

آیت‌الله وحید با بیان این که برای صحبت از امام باقر (ع) ابتدا باید فاصله‌مان با اهل ولایت او معین شود، گفت: نام بردن از امام باقر (ع) آسان است، اما درک معنای "باقر" و رسیدن به مفهوم آن بسیار مشکل است. وی با اشاره به کمیت و کیفیت علوم منتشره از امام باقر (ع) گفت: تنها "محمد بن مسلم" 16 هزار حدیث از ایشان روایت کرده است که درک برخی از آن‌ها حداقل احتیاج به یک ماه بحث دارد. به عنوان مثال، امام در حدیثی به "جابر بن یزید جعفی" که در جلد 75 بحارالانوار آمده است، فرمود: "تو را به پنج چیز وصیت می‌کنم: اگر به تو ظلم شد، تو ظلم نکن! " امام در این حدیث از جابر می‌خواهد که عنوان ظلم را از لوح وجود خود پاک کند. اگر همین قسمت از حدیث امام رعایت شود، برای اصلاح دنیا و آخرت بشر کافی است.

آیت‌الله وحید با اشاره به قسمت دوم حدیث گفت: امام در این قسمت می‌فرماید "اگر کسی به تو خیانت کرد، تو به وی خیانت نکن". امام باقر (ع) در قسمت سوم می‌فرماید "اگر تکذیب شدی و تو را به دروغ نسبت دادند، غمگین مشو!"، منظور امام این است که اگر انسان را نیز ستایش کردند، از این ستایش خشنود نشود. بیان همین لطایف از سوی امام است که نشان می‌دهد "باقر علوم نبیین" است.

این مرجع تقلید شیعیان با طرح این سؤال که چرا امام باقر (ع) ابتدا بحث ظلم را بیان کرد و سپس به بیان خیانت پرداخت، گفت: در کلام معصوم (ع) داریم که "دَعَامَةُ الْإِنْسَانِ الْعَقْلُ" یعنی "عقل" عمود خیمه آدمیت است. همچنین در حدیثی در "مستدرک الوسائل" آمده است که "مَثَلُ الْعَقْلِ فِي الْقَلْبِ كَمَثَلِ السَّرَاحِ فِي الْبَيْتِ"، بنابراین نسبت ظلم به عقل مانند نسبت ظلمات به نور است. اگر در انسان، ظلم راه یابد، نور عقل وی خاموش می‌شود. به همین دلیل امام باقر (ع) ابتدا انسان را به پرهیز از ظلم سفارش می‌کند.

آیت‌الله وحید، رسیدن به مرتبه‌ای که انسان حتی به ظالم هم ظلم نکند را نشان از طهارت تربیت‌شدگان در درگاه الهی دانست و افزود: امام باقر (ع) در ادامه حدیث می‌فرماید که ای جابر! ولی ما کسی نیست مگر آن کسی که اگر تمام اهل مصر و بلد جمع شوند، تمام مردم شهر بر خوبی او اتفاق کنند، ابداً خشنود نشود و در او تأثیری نگذارد. اهل ولایت امام باقر (ع) اینچنین هستند.

وی افزود: اگر همین حدیث عملی شود، مقام آدمیت به رفعت و مقامات عالی می‌رسد.

این مرجع تشیع با اشاره به روایتی از پیامبر اکرم (ص) گفت: رسول خدا فرمود: "ای جابر! باید بمانی تا سلام مرا به باقر علم النبیین برسانی."، اصلاً عمر طولانی جابر نیز به برکت همین دعای پیامبر بود تا سلام پیامبر را به فرزندش ابلاغ کند.

آیت‌الله وحید در پایان تصریح کرد: لقب "باقر" را کسی به امام پنجم، محمد بن علی (ع) داد که خدا در قرآن درباره او می‌فرماید "وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ، إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ"، یعنی پیامبری که از روی هوس سخن نمی‌گوید.

خبرگزاری فارس